

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 12 november 2010

Mål nr

Ö 283-09

KLAGANDE

KL

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Ansökan i hovrätt om resning m.m.

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätts beslut 2008-12-17 i mål Ö 2590-08

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut beviljar Högsta domstolen resning i Växjö tingsrätts mål B 547-07 mot KL såvitt gäller ansvar och påföljd.

Resningsansökningen i övrigt avslås.

Högsta domstolen gör endast den ändringen i tingsrättens dom att åtalet för ofredande ogillas i den del av åtalspunkt 1 som avser att KL vid något tillfälle skulle ha slagit på målsägandens bil.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

KL har yrkat att Högsta domstolen med ändring av hovrättens beslut beviljar resning i Växjö tingsrätts mål B 547-07 och ogillar den mot henne förda talan såvitt avser ansvar och skadestånd.

Riksåklagaren har bestritt ändring av hovrättens beslut.

SKÄL

1. KL dömdes av tingsrätten för ofredande i enlighet med åklagarens gärningspåstående till 40 dagsböter å 100 kr. Hon ålades också att solidariskt med en annan person utge skadestånd till målsäganden. Enligt åtalet skulle KL tillsammans och i samförstånd med den andra personen ha ofredat målsäganden under perioden hösten 2006–februari 2007 genom ständiga, kränkande uttalanden om hennes utseende och nedlåtande kommentarer om målsäganden och hennes pojkvän, genom att grimasera åt målsäganden vid möten på offentliga platser, genom att skrika åt henne och vid något tillfälle slå på hennes bil, genom telefonsamtal till målsäganden och hennes anhöriga, genom kontakter med målsägandens hyresvärd och Skatteverket samt genom att cirkulera i området kring målsägandens bostad.
2. Sedan domen vunnit laga kraft ansökte KL hos hovrätten om resning. Hovrätten har lämnat resningsansökningen utan bifall.

3. KL har överklagat hovrättens beslut och yrkat att Högsta domstolen beviljar resning i såväl ansvars- som skadestandsfrågan. Hon har beträffande det moment i åtalet och tingsrättens dom som avser att hon vid något tillfälle skulle ha slagit på målsägandens bil gjort gällande att denna händelse ligger i tiden före den tid som åtalet omfattar. KL har till stöd för detta åberopat handlingar som utvisar att den aktuella händelsen skulle ha ägt rum den 15 mars 2006 och att åklagaren den 26 mars samma år beslutade att lägga ned förundersökningen i den delen. Beslutet att lägga ned förundersökningen motiverades med att det på det utredningsmaterial som då förelåg inte gick att bevisa att KL gjort sig skyldig till brott och att ytterligare utredning inte kunde antas förändra bevisläget på ett avgörande sätt.

4. Enligt 30 kap. 3 § rättegångsbalken får en dom inte avse någon annan gärning än den för vilken talan om ansvar i behörig ordning har förts. Bestämmelsen innehåller regler om gränserna för domstolsprövningen i brottmål. När det i bestämmelsen talas om gärning för vilken talan i behörig ordning förts syftar det på den av åklagaren lämnade gärningsbeskrivningen. Denna ska framgå av stämningsansökan. I stämningsansökan ska åklagaren enligt 45 kap. 4 § första stycket 3 ange bl.a. ”den brottsliga gärningen med uppgift om tid och plats för dess förövande”.

5. Eftersom det påstådda slaget mot bilen utgör en i tid och rum avgränsad händelse och även i övrigt skiljer sig från övriga gärningar i åtalet för ofredande ska denna gärning bedömas som ett särskilt brott (jfr bl.a. NJA 2006 s. 524, NJA 2007 s. 973 och NJA 2009 s. 636 samt Nils Jareborg, Allmän kriminalrätt, 2001 s. 438 ff.). Mot bakgrund av att detta brott ska ha skett den 15 mars 2006 medan gärningsbeskrivningen avsåg tiden från hösten 2006 har gärningen inte omfattats av åtalet. KL har därmed inte haft anledning att vid tingsrätten försvara sig mot påstådda gärningar som låg i tiden före hösten 2006. Åklagaren hade visserligen vid målets behandling i tingsrätten kunnat

justera åtalet i denna del till att gälla den 15 mars 2006. Åklagaren justerade emellertid inte åtalet. Det har därmed varit felaktigt att döma KL för ofredande såvitt avser slaget på målsägandens bil. Att åtalet och domen i denna del är felaktig har också vitsordats av åklagaren i resningsärendet.

6. Om den utredning som KL nu åberopar i resningsärendet hade förebringats vid tingsrätten skulle det, med hänsyn till att åtalet inte justerats, ha lett till att hon frikänts från slaget på målsägandens bil. Resning ska därför med stöd av 58 kap. 2 § 4 rättegångsbalken beviljas i målet såvitt avser ansvarsfrågan. En tilltalad som dömts på grund av domvilla ska inte i ett resningsärende behöva göra sannolikt att hon eller han skulle ha frikänts. Med hänsyn till att KL dömts till gemensam påföljd för de i åtalet angivna ofredandena ska resning även beviljas i påföljdsdelen.

7. KL har inte åberopat någon omständighet som kan föranleda resning i målet i övrigt. Resningsansökningen i den delen ska därmed avslås.

8. Eftersom åklagaren inte justerat åtalet och inte heller förklarat sig avse göra det om resning skulle beviljas är utgången i såväl ansvars- som påföljdsfrågan uppenbar. Högsta domstolen bör därför med stöd av 58 kap. 7 § rättegångsbalken omedelbart ändra domen.

9. Det anförda innebär att åtalet mot KL för ofredande avseende att hon vid ett tillfälle ska ha slagit på målsägandens bil ska ogillas. De övriga gärningarna i domen mot KL innebär att hon har gjort sig skyldig till ofredande. Det saknas skäl att ändra påföljden.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Marianne Lundius (skiljaktig), Torgny Håstad, Per Virdesten (referent), Lena Moore (skiljaktig) och Johnny Herre
Föredragande revisionssekreterare: Ulf Lundqvist

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**

2010-09-28

Mål nr
Ö 283-09**SKILJAKTIG MENING**

Justitierådet Lena Moore med vilken justitierådet Marianne Lundius instämmer, är skiljaktig och anför:

”Om det vid målets behandling i tingsrätten hade kommit fram att slaget mot bilen ägde rum den 15 mars 2006 fanns det förutsättningar för åklagaren att justera åtalet i den delen eftersom gärningen den 15 mars 2006 och gärningen enligt åtalet var samma gärning i den mening som avses i 30 kap. 9 § rättegångsbalken (jfr angående justering av åtalet även NJA 1980 s. 686). Gärningen den 15 mars 2006 var heller inte preskriberad när hon delgavs åtalet. KL har inte visat att den ändrade datumangivelsen skulle ha lett till att hon frikänts för slaget mot bilen (58 kap. 2 § 4 rättegångsbalken). Hon har inte heller i övrigt åberopat någon omständighet som kan föranleda resning. Överklagandet ska därför lämnas utan bifall. ”